

Прича из заумља – Томислав Дунковић**НАЈСТАРИЈИ ЗАНАТ НА СВЕТУ**

*Сангри Урбан,
За све оно за шџа, украјко, ни не бих мојао
да се захвалим*

Јутрос, након што је хистерична маса људи из нашег села спласнула након вишечасовног запомагања, зазивања хладнокрвњака одгоре, препричавања и коментарисања по улицама, након што су полицијске патроле, удружене с колима хитне помоћи, довољно пута пролетеле, са ротацијом или без ње, кроз наше омање место (у ком се све брзо сазна, а још брже измисли), ваш је приповедач дознао из више прича, прекиданих запиткивањем пролазника или наглим нападима одвратности говорника, да је тридесетједногодишња мајка извршила чедоморство, те је, након што је новорођеним близанцима смрската главе, пререзала себи вене и полагаано сачекала смрт, коју су челичне оштрице посадиле у њену крв само неколико секунди раније. Уз делирично подрхтавање, смрт је узе.

Било је 8 часова и 37 минута, 15. јула.

Пре нејо шџо настави, приповедач жели да вам скрене пажњу да ће мнојма засмејати дужина њејовој

њрињоведања, мада не сумња да ће бињи и оних који увек желе још (чак и када се њрињоведа о сњварима као шњо су оне које следе).

Прињоведач ће њокушањи да зађе у очне јабучице својих акњера, као и у њихове мисли, док ће исњовремено бињи и њужилац и судија и њороња. Он још нањлашава да је само лоњов, који је украо неке доњађаје из живоња како би их уобличио колико-њолико вешњо својим њаленњом, заокружио ња ењичким начелима и њонудио закључак. Или барем изнео факњи.

Сада ћемо се окренути и загледати у прошлост нашег места, где ћемо приметити како је пре педесет пет година у село дошао неки путујуњи трговац, омањег раста, мишићавих, предлакавих руку, увек у подераним мајицама (или мајици, зависи од сведочења мештана) и прљавим фармеркама. Иако такав, брзо је напредовао у трговини, те је недуго, пре но што ће отворити сопствену кафану, окитио своју вилицу златним зубима. Ником није било јасно како је ником познати трговац дошао на идеју кафане – његова личност, а и његове руке, говорили су да му је ближе рударство него какав фин посао са њудима.

Зоран Р., тада дечак од десетак година, остао је без оца након његовог пада са коња, у атару. Није ту било много шта да се дијагностикује, Hangmanova fraktura, или сломљен врат, те је сеоски лекар потврдио очевидну смрт, а Зоранов се отац у наредна два дана већ нашао под земљом, на коју су капале сузе неколицине заиста тужних, док је Зоранова мајка морала да исплаче своје сузе што пре и смисли како да, самохрана, одржи дете и себе у животу.

(Прињоведач ће вешњо, њо соњсњвеном нахођењу, њре-

*скакаћи појединости из живота актера, ради економичној
прошења нейроцењивој нам времена, али да Вас не ускраћи
за разрешење питања: шта је то што кружи ваздухом који
и ви сада удишете?)*

Зоранова мајка се, како то већ бива, удала за новог сеоског кафеџију. Није ту било љубави, то је било пословање на начин који није јасан онима који нису осетили сву лепоту живота. Кафеџија је добио дом и чист и опеглан веш, док су мајка и син јединац добили живот, додуше у разноликим облицима и бојама драгуља које је нови члан њихове породице набављао од разних шверцера и сумњивих типова окићених ожиљцима.

Иако је (за село) све било у најбољем реду (како то бива, чак и када окупатор убија недужне људе у пољани), Зоранов је очух био склон пићу, или боље рећи дивљачком опијању, и тада му је и све и свако био непријатељ и налазио се на његовом (не)видљивом путу ка ништавилу. Био је под пићем као вукодлак под месечином.

Тако је једне вечери, средином јула (око петнаестог у месецу), након што се запио са пријатељима (што је убицајена ствар, од Палме на Мајорци до далматинских рива и војвођанских шорова окићених клупицама пред кућама), дошао своме дому. Зоран је већ био на спавању, али је Зоранова мајка подрхтавала, сећајући се идентичних ранијих вечери, што је њеном мужу свакако засвирало по жицама нерава, па је (како је он то већ знао), одлучио да је истера на двориште. Након тога, он би је приморао да се спусти на све четири и да преспава у кућици за пса, ког наравно није било већ годинама, јер када се бориш за опстанак, некад после оброка не остају ни кости, а не храна за још једна уста,

па макар она била и животињска. Док је она тако четвороношке одлазила до смрадне, бувљиве јазбине, он је нашао за сходно и да је шутне и узвикне (како би сцена била потпуна и веродостојна): Марш!

Ушао је у кућу – чинило би се човеку да ће сада, као и увек, отићи и лећи у огроман брачни кревет, у који ће сибином треснути, и недуго потом, гласно захркати. Међутим, његове су закрвављене очи нагло заколутале по кући и тешким је и сигурним кораком пијанца кренуо ка вратима лево од спаваће собе.

Када је ушао у собу, Зоран је још безбрижно спавао, уколико је то било могуће чак и за дете, у таквом окружењу. Пробудило га је дивљачко притискање очухове шаке, која му је набијала лице у јастук. Ускоро је доњи део пижаме био свучен другом руком, након чега се цепајући бол раширио стражњицом, а дечко је, надајмо се, изгубио свест.

(У шренуцима када бескомпромисан приповедач неуморно наставља, Ваш приповедач ће најравнији крај Ја-суса, сиушан ужасавајућим призорима у сојсивеној јлави.)

Отац Андреје Ф. добија ванбрачно дете са својом колегиницом и тринаестогодишњу Андреу и њену мајку оставља саме.

Андреина мајка је наредних годину дана радила разне послове, када се дешавало да из ноћне смене у фабрици цигарета, након целе ноћи проведене крај покретне траке, оде у прву смену да чисти клозете бирцизима у главној улици. Међутим, она још није ни пришла

четрдесетом подељку на животној скали па је и даље понекад осећала снажну потребу, жудела је за нежношћу другог људског бића. Била је витка, стасита жена, дивних плавих увојака све до рамена, који се у овој години неисцрпног рада почеше осипати и пропадати квалитетом. Негде је упознала некаквог четрдесетпетогодишњег нежењу, добростојећег правника. Каријера му је била беспрекорна, у школи је имао најбоље оцене, и још тада је својим разделком и чистом кошуљом покојног оца (ког је растом стигао са четрнаест година) одавао утисак младог господичића, свезнајућег ђака будућности светле попут метала усијаног на јулском сунцу.

Причало се, међутим, да је доста рано отишао (побегао?) од куће, по цену тога што је од петнаест година морао да ради и учи у континуитету, живећи са сада већ од свих заборављеном (*уриповедач није могао дознаћи појединосци њеној живој*) прабабом. Нико није успео да проникне у личност тог господина, који је стргао покров беде и несигурности са Андрее и њене мајке. Безразложно је стално био насмејан, а понекад је из чиста мира знала да му потекне суза из само једног ока, оног које је угледало пса где лежи. Имао је непримерене коментаре и дешавало се да га је због ласцивних добацивања на улици, понеки од пролазника, преке нарави, покушао оматорелог да преваспита. Људи су причали и то, гласом сниженим на најмању јачину, ону на којој је ухо слушаоца још могло да распозна шта говоре, да су га виђали како, обучен у одело, са као крв црвеном краватом, одлази на депонију да разговара са псима, које је ословљавао са „мама“.

Највећи је Зоранов проблем у новој кући била Андреа,

тада осмакиња, врсна одбојкашица, која стреми ка Вуковој дипломи.

Могоа је да посматра сатима како ради и најбаналније ствари. Она је у њему будила све оно што многе жене у његовом животу нису успеле. Језиво је било ноћу, када је његова жена, а њена мајка, била на новом послу за који се дошколовала (медицинска сестра у Ургентном центру у оближњем већем граду), јер је тада он, као права ухода и манијак, полако прилазио вратима купатила и посматрао Андреино наго тело док се купа, а затим лаганим, елегантним покретима брише. Враћао би се у своју брачну собу и стрпљиво чекао да она изађе, како би, брз попут звука првог метка у сваком рату, улетао у купатило и тражио њено прљаво доње рубље...

Андреа је једне вечери, након што је испратила мајку на посао, отишла у своју собу и одлучила да погледа хорор филм који је посудила од једне другарице, која је редом исти свима у друштву позајмљивала, а они јој га враћали одушевљени. Али њено је крхко, нежно срце на половини филма већ увелико подрхтавало и прескакало, као када ноћу умислиш звукове иза себе на празној улици. До краја филма је већ шкргутала зубима (не знајући да шкргутањем могу и да се сломе, уколико се довољно јако и дуго шкргуће). Покушала је да заспи, али се превртала, умишљала утваре, чинило јој се да је неко посматра кроз прозор, покривала се преко главе, а био је (*ѿриѿоѿедачу се чини*) дан четрнаести, врелог летњег месеца. На крају се предала, прогутала стид и упутила ка спаваћој соби своје мајке и очуха, са молбом да спава са њим, јер не може да нађе мира после сцена ужаса. Брзо је прихватио, направио места, и средио

огромну половину кревета, док му је утроба манијакално скакала, а кнедле се формирале у грлу.

Девојчица је убрзо заспала, савладана умором, ком је допринела изложеност нежног духа страху и терору. Ах, а у филму су се појављивале вештице које су јеле сопствену децу.

Дигитални сат је једва чујно обавестио да је поноћ, док је Зоран посматрао тело које би морао да чува. Коначно је (на овај, или онај начин) завршила у његовој постељи. Његове ђавоље очи шарале су по њој, посматрао је њене ножне прсте, пребројавао их, пењао се целом дужином ногу до равног стомака, ком је издужен пупак контрастирао порцеланској белини коже. Набујале пубертетске груди су падале, свака на своју страну, након што их је вече ослободило целодневне заробљености грудњака, а на мајици су штрчале две ореоле, које је нагонио поветарац који је долазио из правца отвореног прозора.

У тренутку када је погледом стигао до њеног безгрешно белог врата и блаженог лица, у њему се покида нешто, у глави пуцањ, чинило се као да га је демонски дух недавно одапелог злотвора обузео, он скочи на њу, држећи дебеле, длакаве прсте на њеном невином лицу, на ком су се тада могле видети само исколачене, венама пуним крви прошаране беоњаче...

У себи је препознао њега, у њој је препознао...

Следећег јутра је већ био у притвору, у ком је сазнао да му се баш тог дана, негде после поноћи, обесио очух, да је наследио кафану. Андреа је још била у Ургентном центру (између осталог, из вилице су јој вадили остатке зуба, изломљене снажним шкргутањем), у који ју је прихватила

мајка, а која је, након што је савесно предала смену, спорим, несигурним ходом отишла у шефову канцеларију да да отказ.

Седмнаест њодина након ње вечери, кад је ваш њри њоведач њожелео да њриведе своје дело крају, у њоку њосле њоднева је дознао да је данас, 15. јула, Зоран Р. умро у за њвору од срчане ка њи, негу њо њосле доручка. Време смр њи: 8 часова и 32 мину ња.

Ваш њри њоведач није су њеверан човек, он не верује ни у њ ња. Понекад не верује ни у њос њоја ње ниче ња ван сво ѡа ума. Али верова њи се мора само у оно њ њо није си ѡурно, а он је си ѡуран да се њ њо шири. Си ѡуран је да нови мучи ње њи с ѡварају нове жр ѡвие, ње да се на све ѡу ѡмилају осака њени њуди, ко ѡи никада више, њосле немилех до ѡа ѡаја, нису у мо ѡу њнос ѡи да на с ѡаве са живо ѡом ко ѡи су њознавали ѡре.

Ш ѡа је ѡо на ѡонило ове њуде да у ѡрену ѡима смр ѡи сво ѡих зло ѡвора чине нова звер с ѡва? Колико далеко ѡо јо ѡ оглази у ѡрошлос ѡи ѡо ком ѡринцију на с ѡав ѡа да се шири? Јесу ли они били же ѡни осве ѡе, и коме су се ѡачно све ѡили? Ваш је ѡри њоведач си ѡуран, да је дрво зла ан ѡичко и раз ѡрана ѡо, дебело ѡ с ѡабла, ѡус ѡе крош ње, ко ѡа се једнако шири дебелим, као и ѡанким ѡранама, на ко ѡима се налази мно ѡ ш ѡво лис ѡова и цве ѡова, све бро ѡнијих из ѡодине у ѡодину, у недо ѡлед и вечну буду ѡнос ѡи.

Приповедач оштрог ока и љажљивој слуха ииша се да ли ће се човечанство икада ослободити нечисти, за коју не постоје ни генерације, а ни сами животи, а ако је њено постојање неизбежно, на који начин би људи могли да се ослободе злих духова прошлости који их походе сваке ноћи, када одлазе на спавање, а ујутро их дочекују, шрујући им крв.

Ваш се приповедач сада окреће ка своме кревету, знајући да ноћни сањици никада никоме ништа добро нису довели. Он сада хитно немирним сновима, у сањима који су и у средњовековним царевима будили сумњу и неспокој. У њима владају три дугови које је ваш приповедач већ поменуо, у њима спавају и војници Хада, приказе излазе из својих скровишта и тумарају улицама чији је беџон још врео, док слаб ветар чешља све на шта налети и на дечју одећу, коју су укућани заборавили да унесу када је падала ноћ, наноси зло. У ово доба, новорођенчад се шрза, буде их ђавољи дугови, а црвена се врџа око њихових малених зилобова мучи да их одбрани. Мајке се шрзају на њихов љач, и понеки пешао ошвара само једно око, проверавајући да ли је прави моме-наш да зајева, у најшжежи шренушак и овој дана, у онај час када оноземаљске силе овладају сваким кућком овога света, када сваки вредан човек ишчекује његов сигнал да је сигурно, да је време да се волови иштирају на двориште, да обаве нужду, па да се колима крене на рад.

